

دکتر غلامعلی مقدم
مهندس شهرام گلزار ادبی

بیماری‌های متابولیکی و تغذیه‌ای در گاو پرواری

کتاب

مقدم، غلامعلی، ۱۳۳۷ -

بیماریهای متابولیکی و تغذیه‌ای در گاوپروراری / تألیف غلامعلی مقدم، شهرام گلزار ادبی. — تهران: آبیژ، ۱۳۸۵.

۲۲۴ ص.: مصور، نمودار.

ISBN: 964-8397-95-3

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. گاوها — بیماریها. ۲. گاوها — تغذیه. الف. گلزار ادبی، شهرام، ۱۳۵۳ - ب. عنوان.

۶۳۶/۲۰۸۹۶

ب ۹۶۱/م ۷/۹ SF

م ۸۳-۳۵۴۶۳

کتابخانه ملی ایران

کتاب	بیماری‌های متابولیکی و تغذیه‌ای در گاوپروراری
تألیف	دکتر غلامعلی مقدم - مهندس شهرام گلزار ادبی
ویراستار	الهام گلزار ادبی
ناشر	آبیژ
نظم	وزیری
نویس	اول
تاریخ	بهار ۱۳۸۷
تیراژ	۱۵۰۰
صفحات	۲۴۰
شابک	۹۵-۳-۸۳۹۷-۹۵۴
قیمت	۳۴۰۰ تومان

آبیژ

کتابیران، خیابان شهید وحید نظری، بین خیابان فروردین و منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۲۶۲

تلفن: ۵-۶۶۴۸۲۵۳۳ - ۶۶۴۰۱۷۴۵

نوبردازان، خیابان لبافی‌نژاد، بین اردیبهشت و فروردین، پلاک ۲۰۶

تلفن: ۶۶۴۱۱۱۷۳ - ۶۶۴۹۳۴۰۹

به نام خدا

مقدمه

خدا را سپاس می گوئیم که فرصتی را برایمان ارزانی داشت تا بتوانیم خدمتی اندک به جامعه علمی - پژوهشی کشور عزیزمان کنیم.

از آنجا که پرورش گوساله های نر برای تأمین گوشت در کشور ما جایگاه خاصی دارد و امروزه پرورش آن به صورت صنعتی رو به افزایش است و وجود کتابی در خصوص بیماری های تغذیه ای و متابولیکی گاوهای پرواری ضروری به نظر می رسيد تما پرورش دهندگان و افراد درگیر در این مورد بتوانند برخی از نیازهای درمانی و پیشگیری را برطرف سازند. کتاب حاضر می تواند به عنوان کتابی درسی برای دانشجویان رشته های علوم دامی و علوم دامپزشکی مورد استفاده قرار گیرد. دامداران و مدیران مراکز صنعتی - تجاری پرورش گاو نر پرواری نیز از آن برای مدیریت بهتر گله خود می توانند استفاده کنند. در این کتاب سعی شده است که پایه و اساس لازم برای درک بسیاری از عوامل مؤثر بر بروز ناراحتی های تغذیه ای و متابولیکی گاو پرواری ارائه گردد. این کتاب در ۶ فصل تألیف شده است که در آن بیماری های دستگاه گوارش و سایر دستگاه های بدن به تفکیک مورد بررسی قرار گرفته و عوامل تغذیه ای مؤثر در بروز این بیماری ها و نیز راههای پیشگیری و درمان آنها ذکر شده است هر چند تلاش شده که کتاب با حداقل اشکال از زیر چاپ خارج شود از خوانندگان گرامی تقاضا می شود بر ما منت گذاشته و با یادآوری اشکالات برای اصلاح در چاپ های بعدی ما را یاری نمایند.

دکتر غلامعلی مقدم - مهندس شهرام گلزار ادبی

فهرست مطالب

۱	فصل اول
۱	اثر بیماری‌ها روی عملکرد پرواربندی
۱	اثر بیماری‌ها روی عملکرد
۴	شیوع بیماری
۵	مرگ و میر
۹	فصل دوم
۹	اختلالات و بیماری‌های تغذیه‌ای و متابولیکی دستگاه گوارش
۹	اسیدوز متابولیک
۱۲	غلظت نشاسته و تبدیل گلوکز (۱ و ۲)
۱۴	محدود کردن مقدار نشاسته و گلوکز (نمونه‌های یک و دو)
۱۷	گلیکولیز (واکنش ۳)
۱۸	کنترل گلیکولیز (واکنش ۳)
۱۸	تولید و مصرف اسید چرب فرار و لاکتات (واکنشهای ۴ و ۵)
۱۹	کنترل تولید لاکتات و مصرف آن (واکنشهای ۴ و ۵)
۲۱	افت PH شکمبه (واکنش ۶)
۲۳	کنترل PH شکمبه (واکنش ۶)
۲۴	اسمولالیت شکمبه (واکنش ۷)
۲۵	کنترل اسمولالیت (واکنش ۷)
۲۶	جذب اسید (واکنش ۸)
۲۶	کنترل جذب اسید (واکنش ۸)
۲۷	PH خون (واکنش ۹)

۲۹	کنترل PH خون (واکنش ۹)
۳۰	اسمولالیت خون (واکنش ۱۰)
۳۱	کنترل اسمولالیت خون (واکنش ۱۰)
۳۱	متابولیسم و دفع اسید (واکنشهای ۱۱ و ۱۲)
۳۲	افزایش متابولیسم و دفع اسید (واکنشهای ۱۱ و ۱۲)
۳۳	نشانه‌های کلینیکی بیماری
۳۵	نشانه‌های کالبدگشایی
۴۲	تشخیص بیماری
۴۳	پیشگیری
۴۴	زئولیت و استفاده از آن در پرواربندی
۴۴	تعریف زئولیت
۴۴	تاریخچه کشف زئولیت
۴۵	ترکیبات زئولیت
۴۶	انواع زئولیتها
۴۷	مکانیسم‌های مختلف عمل زئولیت
۴۹	استفاده از زئولیت در گوساله‌های پرواری
۵۱	دلیل بهبود ضریب تبدیل خوراک در نتیجه افزودن زئولیت به جیره
۵۲	کاربرد بافرها در جیره های پرواری
۵۳	pH دستگاه گوارش
۵۴	خصوصیت بافرها
۵۴	استفاده از بافرها در جیره گاوهای گوشتی
۵۵	اسیدوز و کنترل آن توسط بافرها
۵۵	بیکربنات سدیم
۵۶	اکسید منیزیم
۵۶	بنتونات سدیم

۵۶	سنگ آهک یا کربنات کلسیم
۵۷	ترون
۵۷	بافره‌های آمونیاکی
۵۷	نتایج کاربرد بافرها
۵۸	نفخ
۵۹	میزان بروز نفخ و اثر اقتصادی آن
۵۹	حرکات نگاری- شکمبه
۶۰	انقباضات ثانویه شکمبه (آروغ)
۶۰	سبب‌شناسی نفخ پرواری
۶۸	فیزیولوژی حیوان و نفخ کفی
۶۸	جلوگیری از نفخ کفی
۶۹	تنظیم هضم دانه غلات
۶۹	نوع دانه غله
۷۰	عمل‌آوری دانه
۷۳	مقدار و گونه علوفه
۷۳	عادت‌دهی و تغذیه محدود
۷۴	افزودنی‌های خوراک
۷۴	یونوفرها
۷۵	ساختمان یونوفرها و عملکرد آنها
۷۶	ترکیبات پیشگیری‌کننده از نفخ
۷۸	تریکوبزوار، فیتوبزوار و انترولیت‌ها
۷۹	نشانه‌های کلینیکی
۷۹	کلینیکال پاتولوژی
۷۹	تشخیص
۸۰	درمان

۸۱	پیشگیری
۸۲	آبسه‌های کبدی در گاوهای پرواری
۸۳	میزان بروز بیماری
۸۵	اهمیت اقتصادی
۸۸	سبب شناسی
۸۹	خصوصیات فوزوباکتریوم نکروفروم
۹۱	فاکوره‌های حدت فوزوباکتریوم نکروفروم
۹۱	فوزوباکتریوم نکروفروم در شکمه
۹۲	پاتوژنیسته بیماری
۹۴	تشخیص بیماری
۹۵	پیشگیری
۹۵	افزودنی‌های غذایی ضد میکروبی
۹۸	واکسن
۱۰۳	فصل سوم
۱۰۳	تشخیص اختلالات گوارشی
۱۰۳	تشخیص تلفات ناشی از اختلالات گوارشی
۱۰۷	جمع‌آوری و آنالیز مایع شکمه گاو
۱۰۷	ارزش کلینیکی مایع شکمه
۱۱۳	ترکیب جیره، زمان مصرف غذا و پرشدن پیش معده
۱۱۴	واکنش حیوان و تجربه فرد جمع‌آوری کننده نمونه
۱۱۴	اثر پارامترهای حاصل از آنالیز افزودن بزاق به مایع شکمه در شرایط آزمایشگاه
۱۱۶	تخمین آلودگی نمونه‌های مایع شکمه جمع‌آوری شده توسط سوند با بزاق
۱۱۷	تشخیص استفراغ داخلی
۱۱۸	نکاتی که باید در موقع استفاده از وسایل به آنها توجه نمود

۱۲۱	فصل چهارم
۱۲۱	اختلالات و بیماریهای تغذیه ای و متابولیکی سایر دستگاه های بدن
۱۲۱	بیماری پولیوآنسفالومالاشیا (PEM)
۱۲۲	علت پولیوآنسفالومالاشیا
۱۲۲	تیامین
۱۲۳	مسمومیت حاد با سرب
۱۲۴	محرومیت از آب - مسمومیت با یون سدیم
۱۲۴	ارتباط سولفور با پولیوآنسفالومالاشیا
۱۲۴	پولیو آنسفالومالاشیا توام با گیجان کور
۱۲۴	ایجاد پولیو آنسفالومالاشیا در شرایط آزمایشگاهی
۱۲۵	مطالعات آزمایشی پولیو آنسفالومالاشیا در کلریدا
۱۲۶	پاتولوژی تولید H_2S در شکمه
۱۲۷	فاکتورهای موثر روی تولید H_2S شکمه
۱۲۷	کل سولفور مصرفی
۱۲۸	فاکتورهای میکروبی
۱۲۹	سایر فاکتورهای موثر در تولید H_2S
۱۳۱	سنگ های مجاری ادراری (urolithiasis)
۱۳۱	پاتوژنیسته بیماری
۱۳۳	تشکیل هسته مرکزی
۱۳۳	ترسیب املاح
۱۳۴	عوامل مؤثر در تشکیل سنگهای ادراری
۱۳۵	ترکیب سنگ های مجاری ادراری
۱۳۷	عوامل مؤثر در وقوع انسداد
۱۳۷	نشانه های کلینیکی

۱۳۸	کلینیکال پاتولوژی
۱۳۸	ضایعات پس از مرگ
۱۳۹	تشخیص
۱۳۹	درمان
۱۳۹	پیشگیری
۱۴۱	تعادل آنیون-کاتیون و محاسبه آن
۱۴۲	لنگش
۱۴۲	ساختمان پا
۱۴۴	سم (ایدرم)
۱۴۴	غشای پایه
۱۴۴	کورיום (درم)
۱۴۴	سم
۱۴۴	تاج سم
۱۴۵	دیواره
۱۴۸	کف سم
۱۵۰	پاشنه
۱۵۱	کورיום
۱۵۲	مراحل مختلف ایجاد لنگش
۱۵۲	مرحله اول) اختلالات عروقی در لایه کورיום سم
۱۵۳	مرحله دوم) جابجایی بند سوم انگشت و فشار کورיום روی کف سم
۱۵۳	مرحله سوم) افزایش جراحات کپسول شاخی
۱۵۴	لنگش و رشد سم
۱۵۵	عوامل تغذیه ای
۱۵۶	مدیریت تغذیه جهت کاهش لنگش در گله
۱۵۶	علوفه

۱۵۶	فیبر
۱۵۷	کنسانتره
۱۵۷	کیفیت سیلاژ
۱۵۷	توازن غذایی
۱۵۷	مواد معدنی
۱۵۷	بی کرینات سدیم
۱۵۸	روش تغذیه
۱۵۸	راههای تغذیه ای جلوگیری از لنگش
۱۵۹	فصل پنجم
۱۵۹	مرگ ناگهانی گاوهای پرواری
۱۶۱	اسیدوز
۱۶۳	نفخ
۱۶۴	زخمها و عوارض ناشی از دویدن نابجا
۱۶۴	ذات‌الریه بینابینی
۱۶۴	آبسه‌های کبدی
۱۶۵	بیماری کلستریدیایی
۱۶۹	فصل ششم
۱۶۹	مسمومیت‌ها
۱۶۹	مایکوتوکسیکوزیس
۱۶۹	مسمومیت با آفلاتوکسین
۱۶۹	سبب‌شناسی
۱۷۰	ایدمیولوژی
۱۷۱	پاتوژ نیسته
۱۷۱	نشانه‌های بالینی در گاو

۱۷۱	کلینیکال پاتولوژی
۱۷۱	نشانه‌های کالبدگشایی
۱۷۲	تشخیص
۱۷۲	پیشگیری
۱۷۲	مسمومیت با سیترینین
۱۷۲	علائم بیماری در گاو
۱۷۳	مسمومیت توسط آلکالوئیدهای ارگوت
۱۷۴	مسمومیت با آکرونیوم سنوفالیوم
۱۷۴	بیماری فسکیو توکسیکوزیس تابستانه (هیپرترمی اپیدمیک)
۱۷۵	فسکیو فوت
۱۷۵	مسمومیت با آکرونیوم لولی‌ئی
۱۷۵	سبب‌شناسی
۱۷۶	اپیدمیولوژی
۱۷۶	پاتوژنیسته بیماری
۱۷۶	علائم بالینی
۱۷۷	کلینیکال پاتولوژی
۱۷۷	درمان
۱۷۷	پیشگیری
۱۷۷	ارگونیسم
۱۷۷	پاتوژنیسته بیماری
۱۷۸	علائم بالینی
۱۷۸	کلینیکال پاتولوژی و ضایعات
۱۷۹	درمان
۱۷۹	فرم عصبی ارگونیسم
۱۷۹	علائم بالینی

۱۸۰	تغییرات پاتولوژیک
۱۸۰	تشخیص
۱۸۰	درمان و پیشگیری
۱۸۰	مسمومیت با اکراتوکسین
۱۸۱	مسمومیت با ایپومینول
۱۸۲	مسمومیت با فوموپسین
۱۸۲	سبب شناسی
۱۸۲	پاتوژنیسته بیماری
۱۸۲	علائم بالینی
۱۸۳	کلینیکال پاتولوژی
۱۸۳	ضایعات کالبد گشایی
۱۸۳	درمان و پیشگیری
۱۸۳	مسمومیت با اسپوری دسمین
۱۸۳	سبب شناسی
۱۸۳	پاتوژنیسته بیماری
۱۸۴	علائم بالینی
۱۸۴	کلینیکال پاتولوژی
۱۸۴	تشخیص
۱۸۵	پیشگیری
۱۸۵	اسلافرامین یا slobber factor
۱۸۶	علائم بالینی
۱۸۶	تشخیص
۱۸۷	درمان
۱۸۷	استکی بوتریوتوکسیکوزیس
۱۸۷	علائم بالینی

۱۸۷	پاتولوژی
۱۸۸	درمان
۱۸۸	زیرالنون
۱۸۹	روبراتوکسین
۱۸۹	علایم بالینی
۱۹۰	مسمومیت با اوره
۱۹۰	منابع تجاری NPN
۱۹۰	ترکیبات آمونیاکی شده
۱۹۱	نمکهای آمونیوم
۱۹۱	اوره
۱۹۱	فاکتورهای موثر در مصرف اوره
۱۹۱	خوردن جیره حاوی کربوهیدرات سهل الهضم
۱۹۲	سطح اوره مصرفی
۱۹۲	مخلوط کردن مکملهای حاوی اوره در جیره روزانه
۱۹۲	وجود فسفر، سولفور و مواد معدنی کمیاب در جیره
۱۹۲	حلالیت پروتئین‌ها
۱۹۴	فاکتورهای موثر در مسمومیت با NPN
۱۹۴	پاتوژنیسته بیماری
۱۹۴	نشانه‌های بالینی
۱۹۵	تشخیص
۱۹۵	درمان
۱۹۵	پیشگیری
۱۹۵	الف- کنترل مقدار اوره مصرفی
۱۹۶	ب- تامین کربوهیدرات سهل الهضم کافی در جیره دام
۱۹۷	مسمومیت با یونوفرها

۱۹۷	نشانه‌های کلینیکی
۱۹۸	تغییرات پاتولوژیک
۱۹۹	تشخیص
۱۹۹	تشخیص تفریقی
۲۰۱	منابع
۲۱۵	راهنمای موضوعی